

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

зі спеціальності 242 «Туризм»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою «Туризм»
(назва освітньої програми)

на тему: **«Послуги авіаційного пасажирського транспорту як складова туристичного продукту»(на прикладі ТОВ « Селезньов Тур»)**

Виконавець
студентка ФМЕ

Шашкіна Олена Олександрівна

/підпис/

Науковий керівник
к.е.н., ст.викладач
Бедрадіна Ганна Костянтинівна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Міжнародний туризм передбачає пересування людей з країни в країну. При вивченні його розвитку дуже важливо визначити його взаємовідносини з індустрією транспорту. Успіхи на генеруючих ринках туризму і адекватна транспортна інфраструктура становлять одну з найважливіших передумов розвитку будь-якого туристського центру. Зі свого боку попит у туризмі стимулював швидкий розвиток індустрії транспорту. Згідно із законом України «Про туризм», транспортні послуги є основними поруч із розміщенням обов'язковими для складання будь якого туристичного продукту.

Актуальність саме авіатранспорту для організації пакетних турів не перестає рости та розвиватися. У двадцять першому столітті люди говорять : « Не існує вже майже жодного місця, де б не ступила нога людини». На мою думку, саме завдяки сучасній пасажирській авіації, вислів має бути доречним. Так, через розширення географії туристичних подорожей, повітряний транспорт став єдиним можливим , своєрідним «монополістом» серед усіх інших видів туристичного транспорту, завдяки якому жителі Європи, а зокрема і нашої країни, мають змогу відвідати тропіки, відпочити на курорті на березі океану, студенти мають змогу навчатися та проходити навчальну практику в Америці тощо.

До того ж , володіючи по праву статусом найбільш швидкого та зручного транспорту – авіаційний транспорт знаходить своє місце і серед звичайних коротких перевезень: наприклад, з України до країн Європи та СНД.

Мета дослідження: вивчення та аналіз використання послуг пасажирського авіа транспорту при створенні та реалізації туристичного продукту, на основі вивчення потреб суспільства в перевезенні, на прикладі туристичного підприємства ТОВ «Селезньов Тур».

Об'єкт дослідження: процес створення туристичного продукту із використанням авіаційного транспорту.

Предмет дослідження: використання послуг пасажирського авіа транспорту при розробці та реалізації туристичного продукту.

Для досягнення поставленої мети вирішуються наступні завдання:

- визначити роль та актуальність використання авіаційного транспорту в туризмі;
- дослідити наукові підходи щодо визначення туристичного продукту , його структури та складових, по- перше саме транспортної складової;
- надати організаційно – економічну характеристику ТОВ «Селезньов Тур» та здійснити оцінку ролі авіаційного пасажирського транспорту у діяльності туристичного підприємства- оператора ;
- зробити аналіз факторів впливу на обсяг продажів туристичних пакетів з використанням авіа транспорту на туристичному підприємстві ТОВ «Селезньов Тур»;
- визначити пріоритетні напрями використання авіапослуг на туристичному підприємстві;
- запропонувати новий тур з використанням пасажирського авіаційного

транспорту на туристичному підприємстві.

Теоретичною і методологічною основою дослідження є офіційні дані Державної служби статистики України, інтернет-сайти туроператорів, а також результати особистих досліджень.

Методи дослідження: теоретичне узагальнення, економічний аналіз та порівняння, SWOT-аналіз. Для проведення стратегічного аналізу підприємства були використані дані за три останні роки. З метою спрощення оброблення даних та аналізу інформації використовувалися комп'ютерні програми: Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, зокрема майстер діаграм.

Інформаційна база дослідження: законодавчі та нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних, закордонних дослідників і досвідчених практиків з проблеми співпраці авіакомпаній та туристичних підприємств: Афанасьєвої В.Г., Бедрадіної Г.К., Галасюк С.С., Герасименко В.Г., Горського С.В., Гуляєва В.Г., Гуріної Г.С., Давиденко І.В., Ф. Котлера, Нездоймінова С.Г., Осипової О.Я. та ін.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Особливості перевезення туристів повітряним транспортом» розкрито важливу роль авіаційного транспорту, що є одною з найголовніших складових майже будь-якого туристичного продукту. Відбір повітряного транспорту туристами як засобу перевезення зумовлений цілою низкою причин: по-перше, авіація - це найшвидший і найзручніший вид транспорту при перевезеннях на дальні відстані; по-друге, сервіс на авіарейсах в даний час відрізняється досить високим рівнем; по-третє, провідні авіаційні компанії світу завдяки міжнародним мережам бронювання виплачують турфірмам комісійну винагороду, мотивуючи їх тим віддавати перевагу авіаперевезенням серед інших видів транспорту. Одною з найбільш головних переваг повітряного транспорту є відсутність географічних перешкод. Отже, саме завдяки повітрю літак з великою швидкістю долає ті відстані, що налічують море, складні до подолання дороги, гори та інші подібні перешкоди. Жоден вид транспорту не володіє подібною універсальністю. Також перевезення за допомогою авіаційного транспорту - це дуже швидко. На сьогоднішній день не існує іншого варіанту, коли потрібно в лічені години приїхати в те чи інше місто, не витрачаючи багато часу на дорогу, на відміну, наприклад, від переїздів автобусом. Авіаперельотам характерна систематичність і періодичність, дотримання часових рамок, що дозволяє пасажиром практично на 100% бути впевненим в термінах перельоту. Як і будь-який інший вид транспорту, авіаційний має свої недоліки. У число основних з них входять наступні: висока вартість, залежність від погодних умов, а також є потреба в застосуванні іншого виду транспорту, щоб дістатися туристові до певного місця (наприклад, трансфер від аеропорту до готелю).

Масові перевезення туристів повітряним транспортом можуть проводитися за програмами внутрішнього і міжнародного напрямків туризму. Найбільш часто туроператори користуються ними при відправці туристів в зарубіжні країни на відпочинок. Окрім використання літака як основного виду транспорту, приділено увагу авіакомпаніям «лоукостерам» для подорожей із залученням бюджетних авіаквитків.

А також у першому розділі кваліфікаційної роботи приділено увагу тому, наскільки широко та різноманітно використовуються авіапослуги у складі турпродукту: так, будь-яка компанія туроператор чи турагент має змогу обрати найбільш вигідний та зручний шлях взаємодії з авіакомпаніями - від придбання квоти місць на регулярних авіарейсах до фрахтування власного чартерного літаку. Відповідно, надано визначення туристичного продукту, його структуру та складову. А також було проаналізовано шляхи й етапи його створення.

У другому розділі «Аналіз фінансово-економічної діяльності туристичного підприємства ТОВ «Селезньов Тур»» було проаналізовано туроператора з позиції організаційно-економічної характеристики, залучення послуг авіаційного пасажирського транспорту у діяльності фірми та факторів впливу на обсяг продажів

турпакетів із залученням авіаквитків. Щодо маркетингу підприємства – дослідження фірми полягають у моніторингу ринку, тобто в системі постійного «стеження» за мінливими умовами ринку авіап перевезень з метою розробки ефективного комплексу маркетингу та впровадження в практику його заходів. Туристичне підприємство відповідає заданій високій репутації шляхом створення високоякісного продукту, а також надання широкого спектру послуг. Визначною якістю такого успіху є висококваліфікований персонал із відповідними сертифікатами та дипломами. А також, немало важливим є акредитація підприємства ІАТА, що виокремлює фірму серед конкурентів та надає додатковий спектр можливостей для туроператора.

Вивчаючи розподіл іноземних туристів із різних країн, можна відмітити зростання виїзного туризму (а особливо у такі країни, як: Єгипет, Туреччина, Чехія, Іспанія), що підкреслює факт наявності попиту на послуги туроператору ТОВ «Селезньов Тур» на туристичному ринку. Проте, можемо бачити статистику виїзних туристів, що каже про те, що цей вид туризму потрібно підіймати на більш високий рівень. Рентабельність туристичної фірми знизилась за останні 2 роки, що визначається тим, що чистий прибуток оператора є меншим у зрівнянні з витратами підприємства. В якості рішення цього питання можна запропонувати підвищення ефективності використання авіаквитків у складі турпакету, аби краще реалізовувати тури оператора, адже основний продукт фірми – це авіатури.

У третьому розділі «Удосконалення заходів щодо використання послуг авіаційного транспорту на туристичному підприємстві» було детально розібрано та охарактеризовано усі чинники, що виникають на шляху до створення авіа-туру та під час поїздки, а відповідно й впливають на вибір туристичного споживача. Було надано пропозиції щодо покращення діяльності авіа відділу. А також запропоновано такі напрямки удосконалення використання авіапослуг та залучення авіаційного транспорту до складу більшої кількості пакетних турів, як: реклама в Одеському аеропорту в вигляді біл-борду, зниження вартості туру за рахунок використання лоукостерів, заключення договорів щодо блоків місць на чартерних літаках інших крупних туроператорів.

В якості практичного прикладу було розроблено та детально проаналізовано авіатур «Фото-тур у Каппадокію», що є прикладом складання та реалізації туристичного продукту із залученням авіаційного транспорту, як основного виду транспорту серед інших, що використовуються під час маршруту туру. Програма туру була складена таким чином, щоб міксувати активні заходи із більш спокійними, аби зробити день туристів максимально насиченим, проте не змусити їх відчувати виснаження від всього потоку інформації та туристичних «пригод».

ВИСНОВКИ

Актуальність та важливість даної теми знаходить своє відображення у тому, що туризм повністю залежить від транспорту, його безпеки, швидкості пересування і зручностей, що надаються туристу під час подорожі. Розуміння основ взаємодії з транспортними компаніями, правил взаємовідносин з ними в питаннях забезпечення безпеки пасажирів і їхнього майна, обслуговування, використання відповідних знижок і пільг при продажах має важливе значення, як для туристів, так і для організаторів подорожей.

На сьогоднішній день найбільш популярним у туризмі транспортом є авіатransпорт. Сучасний світ не може існувати без авіації. Повітряний транспорт визнаний універсальним. Він займає вкрай важливе місце і в якості зручного засобу пересування, а також компоненту майже будь-якої подорожі. Через розширення географії туристичних подорожей, повітряний транспорт став єдиним можливим, своєрідним «монополістом» серед усіх інших видів туристичного транспорту, завдяки якому жителі Європи, а зокрема і нашої країни, мають змогу відвідати тропіки, відпочити на курорті на березі океану, студенти мають змогу навчатися та проходити навчальну практику в Америці тощо. До того ж, володіючи по праву статусом найбільш швидкого та зручного транспорту – авіаційний транспорт знаходить своє місце і серед звичайних коротких перевезень: наприклад, з України до країн Європи та СНД.

Повітряний транспорт – одна з найбільш динамічних галузей світового господарства, яка з кожним роком посідає міцні позиції у світовій транспортній системі. На сьогодні у світі нараховують понад 600 активнодіючих авіакомпаній. У середньому за рік авіатransпорт перевозить 1,5 млрд осіб. Обслуговують міжнародні авіаперевезення більш ніж 1 тис. аеропортів, з них 650 – регулярні міжнародні рейси.

У першому розділі кваліфікаційної роботи було проаналізовано та доведено, що саме повітряний транспорт на сьогоднішній день по праву вважається найбільш популярним транспортом у туризмі, завдяки таким перевагам, як швидкість, мобільність, універсальність та безпека. Було доведено, що більша частина турів, як індивідуальних ексклюзивних продуктів, так і групових, що здійснюються по масових напрямках мають право на своє існування тільки із залученням повітряного транспорту.

Було вивчено та проаналізовано роль авіатransпорту у туризмі та шляхи взаємодії повітряного транспорту та туристичних фірм-агенцій та туроператорів. Висвітлено питання щодо використання блоку місць на літаку та фрахтування чартерів, їх переваги та недоліки, а також доречність їх використання.

У роботі було зазначено велику кількість сучасних технологій, що використовуються сьогодні у туристичній діяльності для залучення повітряного

транспорту, таких, наприклад. Як GDS-технології, а також описана робота і взаємодія з IATA для можливості реалізовувати авіаквитки, як окрему послугу, так і в складі туристичного продукту. Було надано визначення туристичного продукту, його структури та складових. Проаналізовано послуги авіаційного транспорту, як складової туристичного продукту.

У другому розділі кваліфікаційної роботи було зроблено аналіз організаційно-економічній діяльності ТОВ «Селезньов Тур» та здійснено оцінку ролі авіаційного пасажирського транспорту у діяльності туристичного підприємства-оператора. Проаналізовані фактори впливу на обсяг продажів туристичних пакетів з використанням авіатранспорту на туристичному підприємстві.

Визначено шляхи реалізації авіаквитків у складі турпакету і як окремої послуги туроператора ТОВ «Селезньов Тур». Було складено SWOT-аналіз для визначення сильних та слабких сторін туристичного підприємства, його можливостей та ймовірних загроз. Туристичне підприємство відповідає заданій високій репутації шляхом створення високоякісного продукту, а також надання широкого спектру послуг. Вивчаючи розподіл іноземних туристів із різних країн, можна відмітити зростання виїзного туризму, що підкреслює факт наявності попиту на послуги туроператора ТОВ «Селезньов Тур» на туристичному ринку. Проте, можемо бачити статистику виїзних туристів, що каже про те, що цьому виду туризму потрібно приділяти більше уваги.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи надано пропозиції щодо покращення діяльності авіавідділу і підвищення ефективності використання авіатранспорту у продуктах, що реалізуються фірмою. Серед запропонованих пріоритетних напрямів використання авіапослуг на туристичному підприємстві можна навести: рекламу в аеропорту «Одеса» (в новому терміналі), залучення авіакомпаній-лоукостерів для зниження ціни на авіаквитки у складі турпакету, використання чартерних рейсів у своїх турпродуктах за рахунок заключення договорів із провідними українськими крупними туроператорами на придбання квоти місць на зафрахтованому ними чартерному літаку.

Розроблено тур у Каппадокію, ускладі якого використовуються блоки місць на регулярних авіалініях. Запропонований турпакет має привабливу вартість і відповідно до прогнозів фахівців має користуватися попитом, що у свою чергу збільшить прибуток туристичної фірми ТОВ «Селезньов Тур», а також позитивно вплине на питання щодо збільшення об'ємів реалізації авіаквитків у складі турпакетів туристичного підприємства.

АНОТАЦІЯ

Шашкіна О.О. «Послуги авіаційного пасажирського транспорту як складова туристичного продукту» (на прикладі ТОВ « Селезньов Тур»).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «242 - Туризм» за освітньою програмою «Туризм».

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаної літератури та додатків.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є процес створення туристичного продукту із використанням авіаційного транспорту.

Предметом кваліфікаційної роботи є використання послуг пасажирського авіа транспорту при розробці та реалізації туристичного продукту.

У першому розділі роботі розглянуто теоретичні аспекти діяльності авіаційного транспорту, як складової туристичного бізнесу, взаємозв'язок туристичних фірм та авіаційних послуг.

У другому розділі проаналізовано організаційно-економічну характеристику ТОВ «Селезньов Тур», а також переваги й недоліки, на основі яких складено SWOT-аналіз підприємства. Виявлено фактори впливу на обсяг продажів туристичних пакетів з використанням авіаційного транспорту.

Третій розділ набув практичного значення. Було розроблено удосконалення заходів щодо використання послуг авіаційного транспорту на туристичному підприємстві ТОВ «Селезньов Тур», а також визначено пріоритетні напрямки використання авіапослуг. На основі здобутих знань розроблено та впроваджено новий тур з використанням пасажирського авіаційного транспорту «Фото-тур у Каппадокію» шляхом придбання квоти місць на чартерному авіарейсі.

Ключові слова: авіатранспорт, авіакомпанія, квота місць, чартер, туристичне підприємство, турпакет, туристичний продукт.

ANNOTATION

Shashkina E. "The services of passenger transport as a warehouse for a tourist product" (on the application of LTD "Seleznyov Tour").

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty «242 Tourism» For the educational program «Tourism».

Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.

The qualification work consists of the introduction, three sections, conclusions, list of references and appendices.

The object of qualification work is the process of creating a tourist product using air transport.

The subject of qualification work is the use of passenger air transport services in the development and implementation of a tourist product.

The first section considers the theoretical aspects of air transport as a component of the tourism business, the relationship of travel agencies and aviation services.

The second section analyzes the organizational and economic characteristics of LLC "Seleznyov Tour", as well as the advantages and disadvantages, based on which the SWOT-analysis of the enterprise. Factors influencing the volume of sales of tourist packages using air transport have been identified.

The third section has acquired practical significance. Improvement of measures on the use of air transport services at the tourist enterprise "Seleznyov Tour" LLC was developed, as well as priority areas for the use of air services were identified. Based on the acquired knowledge, a new tour with the use of

passenger air transport "Photo-tour to Cappadocia" was developed and implemented by purchasing a quota of seats on a charter flight.

Keywords: air transport, airline, seat quota, charter, tourist enterprise, tourist package, tourist product.